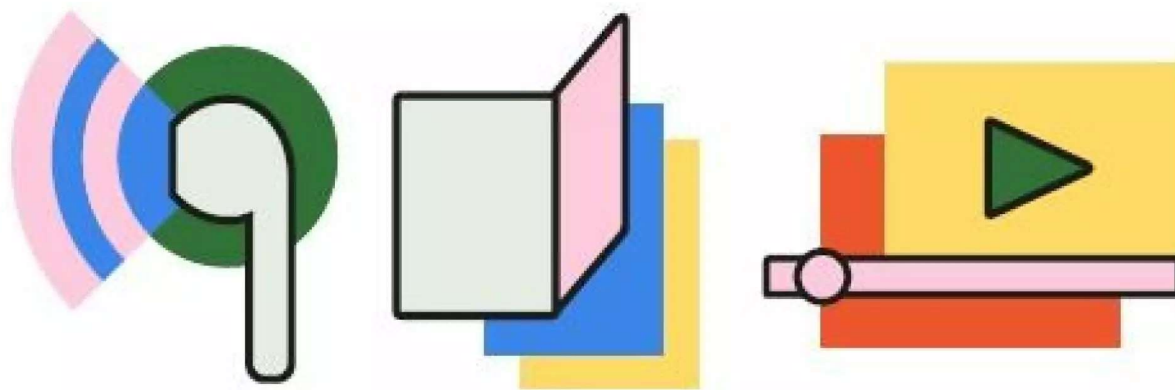


Anmeldelse



Bogen om pædagogikkens inderste væsen

Gennem ydre påvirkning vil vi lære børn ikke at lade sig styre af ydre påvirkninger.

Det er skolens og pædagogikkens paradoks, som bliver grundig og godt forklaret i denne bog. Men gid man dog

havde brugt lidt tid på formidlingen til læserne.



Bodil Christensen

*LEKTOR PÅ LÆRERUDDANNELSEN I AALBORG,
PROFESSIONSHØJSKOLEN UCN*

OFFENTLIGGJORT

Fredag 23. august 2024 - 08:50



Fakta

Det pædagogiske paradoks – et
grundstudie i almen pædagogik (2)



“Hvad er egentlig det særlige ved pædagogik?” Sådan spørger Alexander von Oettingen i forordet til denne reviderede udgave af *Det pædagogiske paradoks*. Den første udgave af bogen kom i 2001, nu er den genudgivet med en (som von Oettingen skriver i forordet) revision af indledningen og en sproglig bearbejdelse af de enkelte kapitler. Endelig er der tilføjet et sidste afsluttende kapitel om skolens pædagogiske paradoks.

Bogens anliggende er at give et svar på, hvad der egentlig udgør det særlige ved pædagogikken. Hvad er pædagogikkens grundfortælling? Og her findes grundfortællingerne hos de 'store' klassiske pædagogiske tænkere: Jean-Jaques

Rousseau, Immanuel Kant, Friedrich Schleiermacher og Johann Friedrich Herbart. Herefter får Knud Grue-Sørensen et kapitel, hvor der bliver givet en kort biografisk og pædagogisk-historisk indføring i pædagogikken, og endelig er det Dietrich Benner, der giver sine bud på principper for en moderne pædagogik.

Pædagogik er et paradoks: "Hvordan kan man gennem ydre indvirkning bringe et menneske til ikke at lade sig bestemme af ydre indvirkninger?" som filosofen Leonard Nelson har spurgt. Det er sådan, at forældre, pædagoger og lærere handler paradoksalt. "De anerkender barnet som en selvstændig person, vel vidende at det ikke er det endnu, og de opfordrer barnet til at deltage og gøre noget, barnet ikke kan endnu." Bogens

intention at trække dette paradoks ind i såvel de klassiske grundfortællinger om pædagogikken og i den aktuelle uddannelsesdiskurs.

Der er som nævnt seks kapitler, og hvert kapitel indledes med en biografisk skitse og en pædagogisk-historisk indføring. Sådan får man et billede af de helt særlige menneskelige erfaringer, der også ligger bag Rousseau, Kant, Schleiermacher og Herbart. Man får et menneske at se, når man får den korte version af deres livsforløb. Alle kapitler slutter med en kort sammenfatning.

Man kan hæfte sig ved genindsættelsen af Knud Grue-Sørensen som en markant stemme i den første pædagogiske verden. Også hans livshistorie får man: Han er født i

1904, dør i 1992, og han blev den første professor i pædagogik i Danmark. Han var, skriver Sven Erik Nordenbo: "Det markanteste danske forsøg på i dette århundrede at gribe pædagogiske problemer an ud fra en filosofisk synsvinkel." Grue-Sørensen er født og opvokset i et typisk dansk landbrugshjem. Der var fem brødre, og han kom som den eneste af dem på latinskolen og senere på Ribe Katedralskole. Han blev lærer fra Tønder Seminarium og tjente til studierne ved at undervise i henholdsvis svømning og tysk, alt efter årstiden. Og så blev han lærer, han studerede pædagogik, arbejdede som psykolog, læste filosofi og skrev om faget, blandt andet 'Almen pædagogik' fra 1974, som var længe en grundbog i faget pædagogik på landets seminarier.

Det sidste og nyskrevne kapitel tager skolens fysiske og aktuelle tilstand med ind i paradokset. Det er Alexander von Oettingen, der skriver her, og han spørger om skolen kan opdrage til frihed? Kan Rousseaus, Kants og Herbarts kritik af 'skolen' give en ny vinkel på skolens dilemma mellem dannelse og uddannelse? Det vil være et kapitel, der formentlig kan blive revideret om ti år, når det igen vil være aktuelt med en ny udgave af *Det pædagogiske paradoks*. De klassiske tænkere "holder" mange år, men kan altid ses i lyset af nutiden.

Det er en bog, der har et indhold med tyngde. Det er netop pædagogikkens grundfortællinger, der her præsenteres. Men... for der er altid et "men": Hvorfor har man ikke

ulejliget sig med et langt mere læsevenligt layout? Her får man tænkernes livshistorie, men der er ikke et eneste billede, der kunne vise, hvordan livet var på deres tid. Der er ikke gjort brug af nøgleord i marginen, der er ingen faktabokse, der kunne forklare grundbegreberne, der er ingen hierarki i overskrifterne, der er ingen "citat-bokse" og der er ingen farvekodning for de respektive kapitler.

Målgruppen er studerende på læreruddannelserne, (og særligt interesserede lærere, underviserne på Professionshøjskolerne og studerende på efter- videreuddannelserne). De er forvænt med fagbøger, der sætter formidlingen højt. Det kunne have været en særlig bonus her, om man også havde haft fokus på det. Her og

nu ser den mest af alt ud som min udgave af Knud Grue-Sørensens 'Almen pædagogik: en håndbog i de pædagogiske grundbegreber' fra 1974. Og nej, her blev der ikke gjort brug af munter layout. Det kan være målet for næste revision af værket.

LÆRERUDDANNELSEN

ANMELDELSER

PÆDAGOGIK

ABONNER PÅ TAGS



Seneste anmeldelser